

Välkomna till SKAL-möte 12 april 2024

Tillsammans gör vi skillnad

Tänk på säkerheten

Var och en ansvarar för den information denne delar under mötet
Tänk efter innan du eventuellt delar information om vad som
sagts på mötet

Agenda

Regeringsuppdrag om nationelle försörjningsanalyser - MSB

NIS2 – Remiss

Livsmedelsverkets remissvar – 2024:8 Livsmedelsberedskap för en ny tid

Uppföljning och utvärdering av Livsmedelsstrategin

Lägesbild – Jordbruksverket

Lägesbild – Livsmedelsverket

Lägesbild energi

Övriga frågor

Nästa möte

[Länk till hemsida dokumentation SKAL](#)

OBS – DETTA ÄR
ARBETSMATERIAL
FÖR DISKUSSION

MSB
möte med
SKAL

OBS – DETTA ÄR
ARBETSMATERIAL
FÖR DISKUSSION

2024-04-12

Agenda

- Om regeringsuppdraget
- Pågående utvecklingsarbete
- Diskussionsfrågor
- Avslut

Uppdraget

RU försörjningsanalys

(Fö 2024/00053 11 jan 2024)

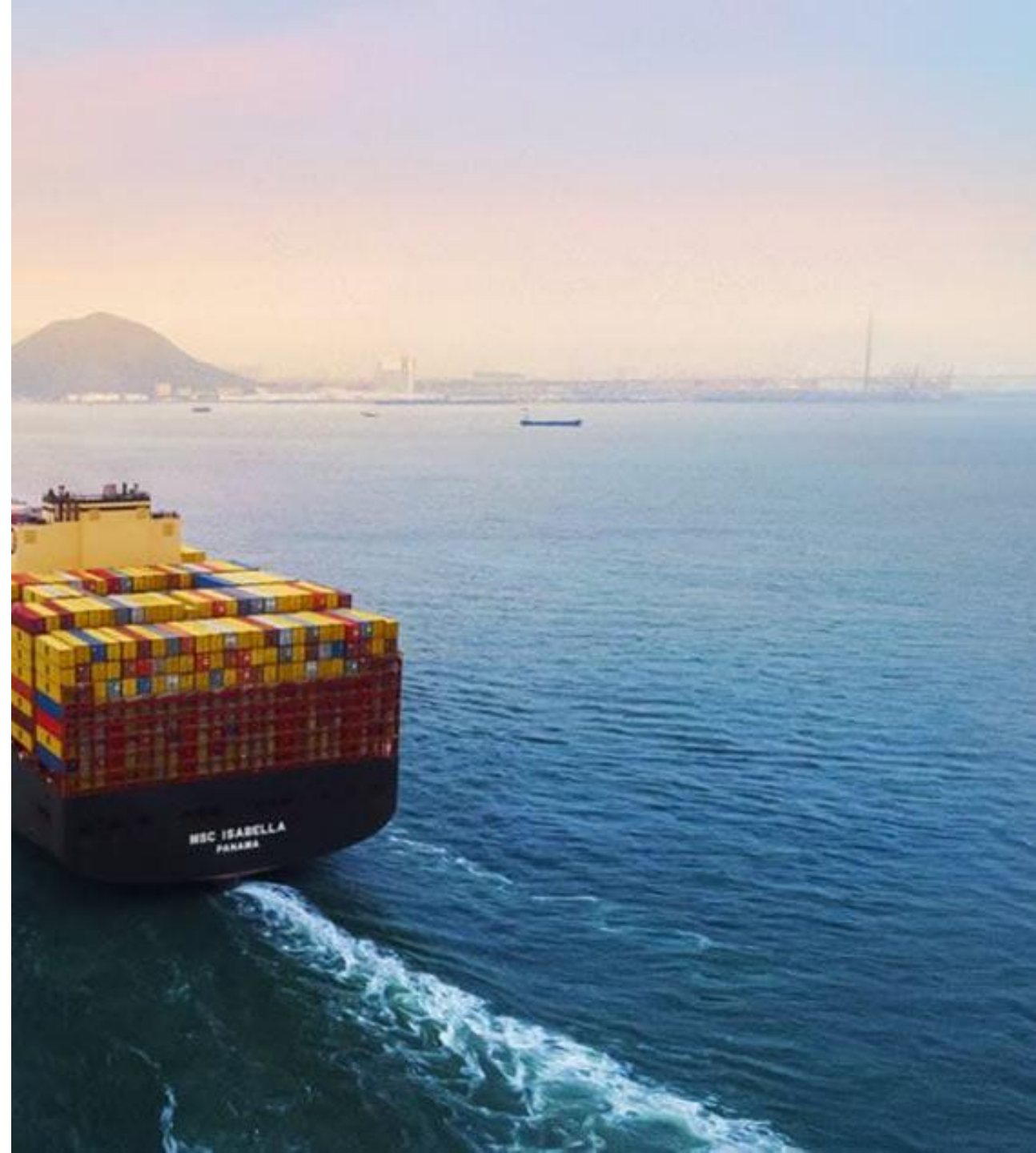
MSB och Socialstyrelsen har gemensamt fått ett uppdrag att

- a) Ta fram ett förslag till en modell för framtagande av en försörjningsanalys som också ska gå att använda i andra beredskapssektorer. Modellen ska därigenom kunna användas inom flera områden för att ge en samlad bild av Sveriges försörjningsberedskap.
- b) Genomföra en försörjningsanalys inom sektorn Hälsa, vård och omsorg för sjukvårdsprodukter i kris och krig

I arbetet ska beaktas

- Relevanta förslag i En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)
- Erfarenheter från Statligt ansvar för försörjningsberedskapen (S2021/08235)
- Kunskaper och erfarenheter från Försvarmakten och Upphandlingsmyndigheten samt andra relevanta aktörer

Slutredovisning 2024-12-12

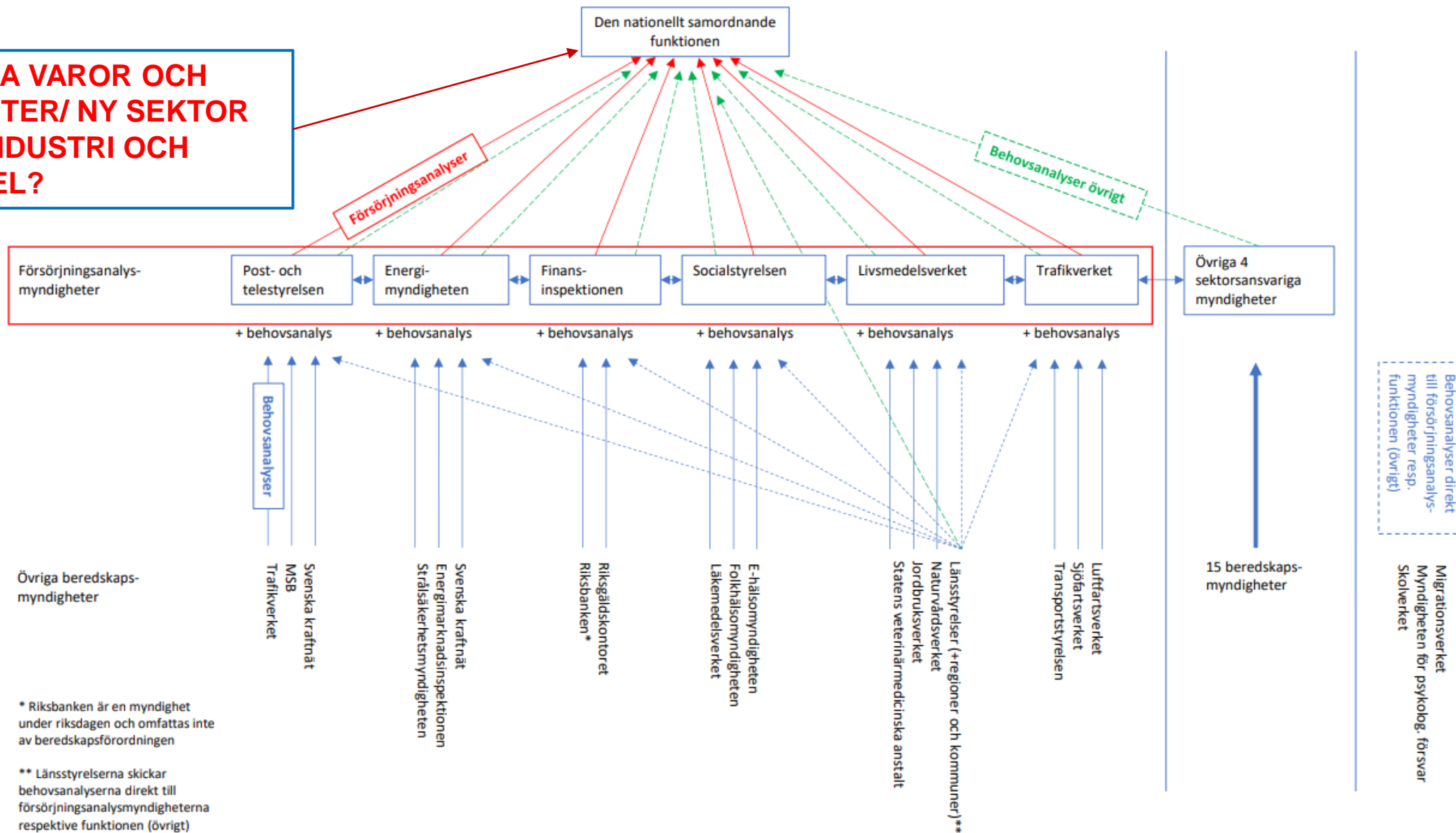
Projekt mål (enligt direktivet)

- En förankrad, ändamålsenlig samt kostnadseffektiv nationell modell för försörjningsanalys
 - Ett eller flera förslag på rapporteringsstruktur och tidplan
 - Stödmaterial för genomförande av försörjningsanalys
 - Redogörelse av eventuella behov av förutsättningar som krävs för implementering och förvaltning av modellen
- En försörjningsanalysrapport utifrån genomförd pilot av försörjningsanalys inom sektorn hälsa, vård och omsorg
- Kostnadsberäkning av modellen
- Övergripande historisk och internationell bakgrund
- Övergripande redogörelse av skillnaden mellan försörjningsanalys och operativ lägesanalys/lägesbild

Samverkansaktör	Vad
Transporter/BT POS	Dialogmöte
Livsmedel och dricksvatten/SKAL	Dialogmöte
Finansiella tjänster/FS POS	Dialogmöte
Ekomm/post/NTSG	Dialogmöte
Energiförsörjning	Dialogmöten, STEM/SvK (branschorganisationerna)
Hälsa, vård och omsorg	Pilotstudie och projektmedlem
Försvarmakten	Både central dialog för modellen och avs sjukvård, samverkan enligt RU
Riksbanken	Dialogmöte
Upphandlingsmyndigheten	Samverkan enligt RU
Svenskt Näringsliv	Dialogmöte
Teknikföretagen+SOFF	Dialogmöte
Jernkontoret	Dialogmöte och företagsbesök
Länsstyrelse/Civo	Dialogmöte
Bred krets av berörda	Eventuellt stormöte under v. 40 eller 41 (halvdag)
Finland (NESA), USA (DHS), Nederländerna, Estland, Frankrike, Schweiz	Uppdatering, 16-17 oktober

Enligt uppdraget ska arbetet beakta föreslagen rapporteringsstruktur för försörjningsanalyser (SOU 2023:50, sid 255)

ÖVRIGA VAROR OCH TJÄNSTER/ NY SEKTOR FÖR INDUSTRI OCH HANDEL?

Tidiga modellförslag och resonemang

Huvudförslaget enligt regeringsuppdraget är SOU 2023:50. MSB beaktar inlämnade remissvar på utredningen.

- MSB delar vissa synpunkter om trögrörligheten, det vill säga både för sällan/för ofta med vartannat år, samt behovet av flexibilitet för sektorerna.
- Särskilt fokus på de föreslagna försörjningsanalyssektorerna är troligen rimligt (*Livsmedel och dricksvatten, energi, transport, finansiella tjänster, hälsa, vård och omsorg samt elektroniska kommunikationer*). Frågan om industri och handel blir avgörande, även för skärningen mot militärt försvar och mot andra produktområden.
- Enkelhet i process, tydlighet i ansvar samt förankring avgörande ändamålsenlighet (kunna leda till verkstad) samt kostnadseffektiv (inte för resurstung eller dyr – kraft måste kunna finnas kvar för att genomföra själva åtgärderna)

Några alternativa förslag vi utforskar

- **Flexibla modellen** har en annan periodicitet – behovsstyrda analyser av de viktigaste varorna och tjänsterna (ett fåtal analyser per verksamhetsår). Kan kombineras med en nationell ”avtappning” via MSB inför varje försvarsbeslut.
 - Möjlig fördel: verksamhetsnära och anpassad, användbarhet och sakkompetens i fokus
- **Nod-modellen** innebär en centralisering där analysen genomförs av MSB, men i samråd med sektorerna.
 - Möjlig fördel: enhetlig, metodkompetens i fokus, eventuellt resurssnål
- **RSA-modellen** använder RSA/B-processen som huvudsaklig process; försörjningsanalyser adderas till processen.
 - Möjlig fördel: processen redan etablerad och känd, eventuellt resurssnål.

Hur genomföra en försörjningsanalys?

Grupper för behovsinventering

Civilt försvar

Militärt
försvar

Näringslivet

Befolkningen

(Nato)

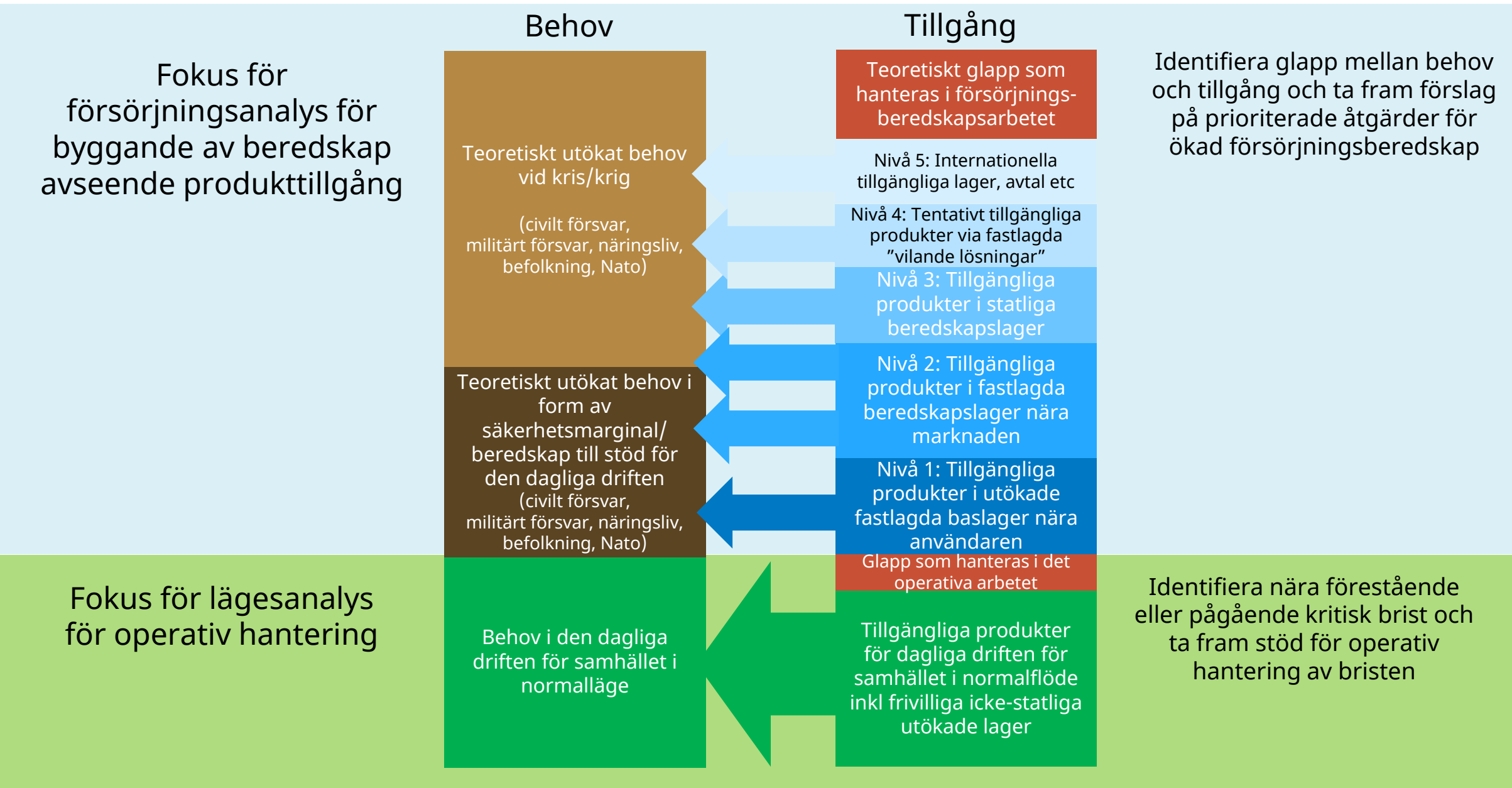
Informationsinhämtning

Utgångspunkt är att staten samlar in den information som **behövs** – varken mer eller mindre. Den mesta informationen antas vara öppen och bör kunna lämnas **frivilligt** av företag och branscher. Exempel på information som kan vara av intresse:

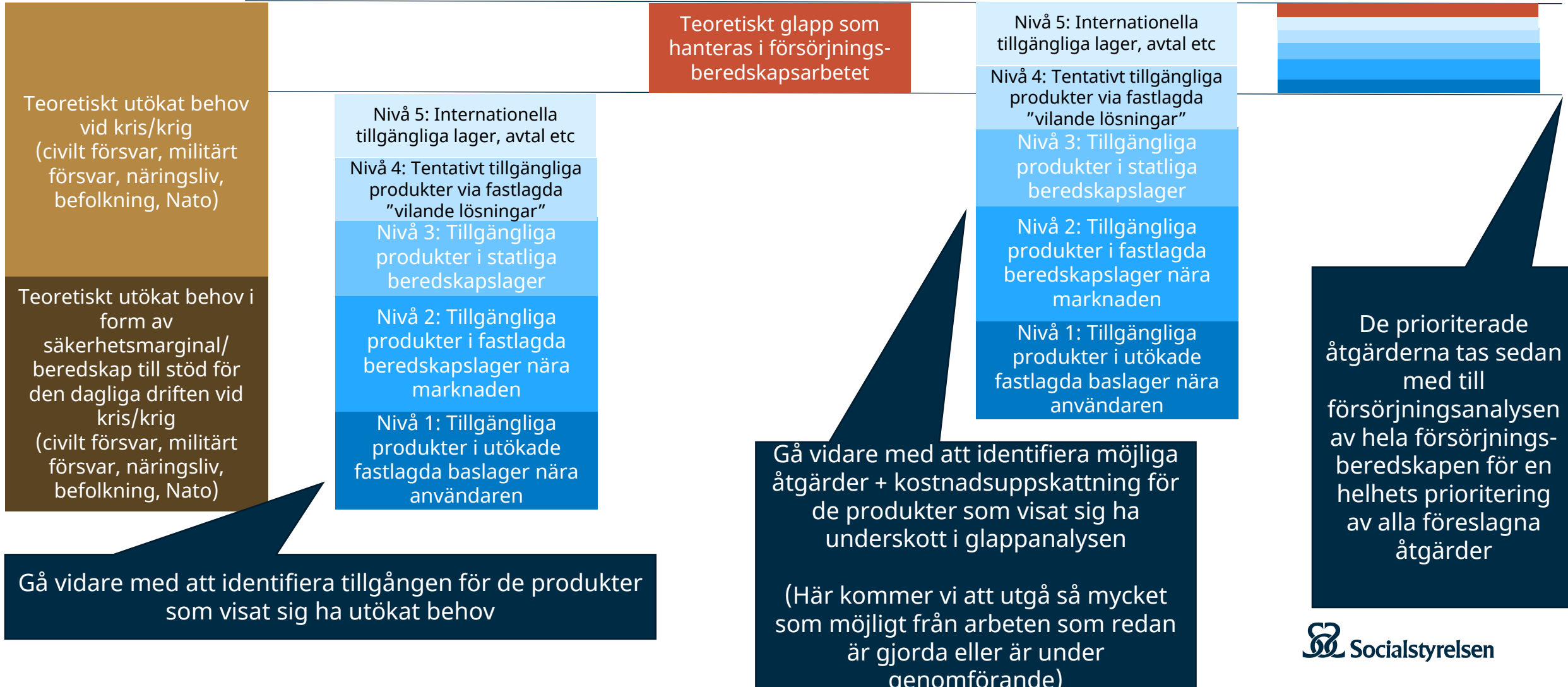
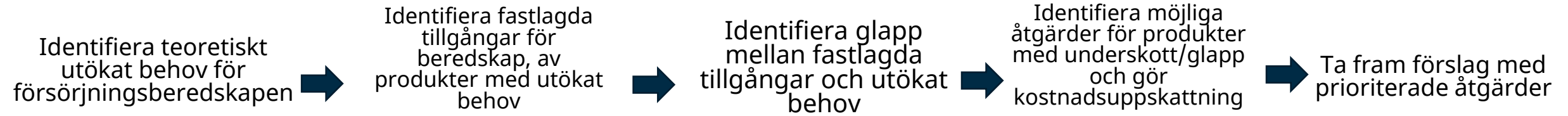
”Ägare eller innehavare av industriella anläggningar och andra näringsidkare skall lämna de upplysningar om personal, lokaler, maskiner och annan utrustning, produktion, förbrukning av energi, råvaror och andra förnödenheter, lagerhållning, inköp, leveranser och annat dylikt som totalförsvarsmyndigheterna behöver för sitt planeringsarbete [...]”

(§2 Lag (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen)

Försörjningsanalys av produkter: Verktyg för byggande av försörjningsberedskap

Försörjningsanalys av produkter - utkast på arbetsprocess

Några knäckfrågor

- Tidsperspektiv för inhämtning, analys och rapportering
- Inte vara för betungande för myndigheter och företag – men hur i praktiken? Är det möjligt att uppnå single point ur enskilt företags perspektiv?
- Användning av ny teknik/data science/AI – i vilket steg och hur?
- Hantering av sekretess, både försvarssekretess och företagssekretess/affärshemlighet – både juridik och förtroendefråga!
- Hur bygga systemet på: sårbarheter och styrkor i internationell handel, industrins behov, EU-initiativ för ekonomisk säkerhet och robusta värdekedjor, Nato:s roll, geoekonomi, export och konkurrenskraftigt näringsliv, innovation osv

Diskussionsfrågor

- Om staten ska påbörja analysarbetet, hur ser ni på era möjligheter att lämna information till myndigheter som behövs i arbetet med försörjningsanalys? Finns några hinder?
- Hur ser ni att kontakter bör ske framöver? Som till exempel platsbesök, dialog med huvudkontor, dialog via branschorganisation mm.
- Vilka fördelar skulle ni se med en försörjningsanalys för er verksamhet?
- Hur ser ni på ert behov av återkoppling från staten efter genomförda försörjningsanalyser?
- Har ni övriga frågor, reflektioner eller medskick till MSB:s utvecklingsarbete?

Tack för idag!

Fredrik Lundgren, fredrik.lundgren@msb.se

Louisa Ax Rabaeus, louisa.axrabaeus@msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

NIS2 – Utredningens delbetänkande

Föredragande: Anders Lindström Anders.Lindstrom@slv.se

- Remissvar ska lämnas in senast 28:e maj
- Livsmedelsverkets remissvar är ännu inte färdigställt och beslutat

[Nya regler om cybersäkerhet SOU 2024:18](#)

NIS2 – Utredningens delbetänkande

Några huvudsakliga punkter

- Den nya ”Cybersäkerhetslagen” föreslås träda i kraft 1 januari 2025
- Livsmedelsverkets föreslås bli tillsynsmyndighet för sektorn Produktion, bearbetning och distribution av livsmedel
- Hela verksamhetsutövaren föreslås omfattas - en skillnad från dagens NIS-lag
- Tillsynsmyndigheter ges föreskriftsrätt
- Ett i vissa fall överlappande tillsynsansvar
- Förtydligade skrivelser kring säkerhetsåtgärder

Livsmedelsverkets remissvar – SOU 2024:8

Livsmedelsberedskap för en ny tid

[Remissvar: Bättre livsmedelsberedskap på ett kostnadseffektivt sätt \(livsmedelsverket.se\)](https://livsmedelsverket.se)

I korthet:

- Behovet av helhetssyn och samordnade insatser,
- Näringslivets roll
- Kommunernas ansvar
- Finansiering av livsmedelsberedskapen

Föredragande: Lena Lind Lena.Lind@slv.se

Uppföljning och utvärdering av livsmedelsstrategin

Årsrapport 2024

Elice Fällström,
Jordbruksekonomiska enheten
Föredragande: Elice.Fallstrom@jordbruksverket.se

Livsmedelsstrategins mål

”En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.”

Det övergripande målet

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Mål för 3 strategiska områden

Regler och villkor

Målet för det strategiska området Regler och villkor ska vara att utformningen av regler och villkor ska stödja målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja där produktionen ökar. Detta genom ändamålsenliga skatter och avgifter, regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten.

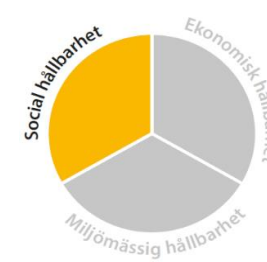
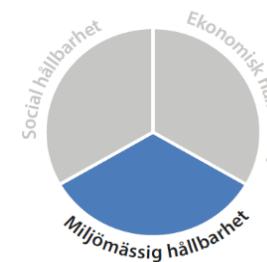
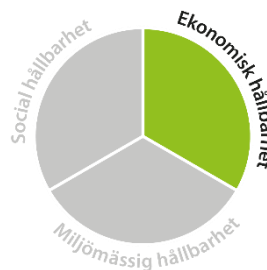
Konsument och marknad

Målet för det strategiska området Konsument och marknad ska vara att konsumenterna ska ha ett högt förtroende för livsmedlen och kunna göra medvetna och hållbara val, exempelvis av närproducerat och ekologiskt. Marknaden för livsmedel ska kännetecknas av en väl fungerande konkurrens. Den svenska livsmedelsexporten ska ges förutsättningar att öka för att möta efterfrågan på relevanta marknader.

Kunskap och innovation

Målet för det strategiska området Kunskap och innovation ska vara att stödja kunskaps- och innovationssystemet för att bidra till ökad produktivitet och innovation i livsmedelskedjan samt hållbar produktion och konsumtion av livsmedel.

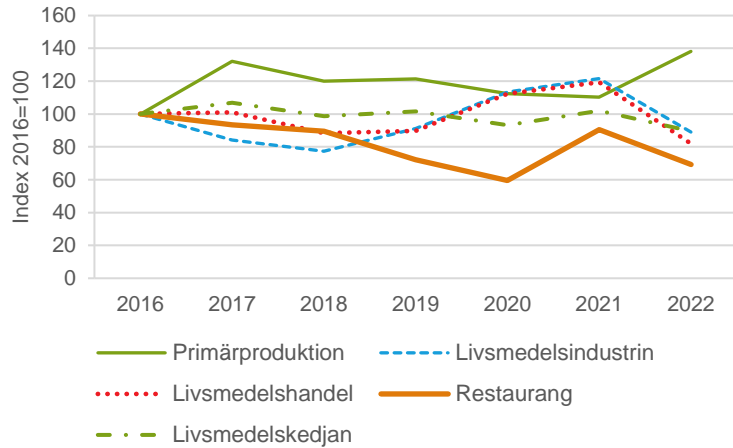
Minskad sårbarhet

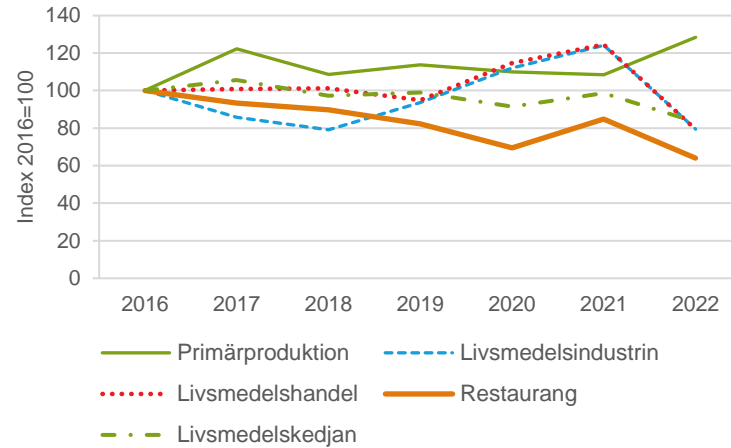
Ekonomiska	Miljömässiga	Sociala
Företagens lönsamhet	Jord	Demografi
Investeringar, inkl. FoU	Tillgång till vatten och markavvattning	Levande landsbygd
Ris fördelning	Biologisk mångfald	Struktur omvandling
Tillgång till och priser på insatsvaror (t.ex. energi och gödningsmedel)	Luft	Djursjukdomar (djurskydd, djurvälstånd)
Tillgång till och priser på råvaror	Nedläggning och förlust av jordbruksmark	Växtskydd
Förluster under produktion och odling	Miljöföroreningar	Generationsväxling
Företagens tillgång till kapital och krediter	Mark, växtföljd	Tillgång på kompetent arbetskraft
Producenternas inkomster	Bekämpningsmedel	Konsumentpreferenser
Struktur omvandling	Förlust av biologisk mångfald	Transparenta och förutsägbara regler och villkor
Ris fördelning	Extrem väderlek	
Handel och handelsmönster	Ett förändrat klimat	
Inflation	Ekosystemtjänster	
Hushållens inkomster		
Livsmedelspriser		

Lönsamhetens utveckling i livsmedelskedjan

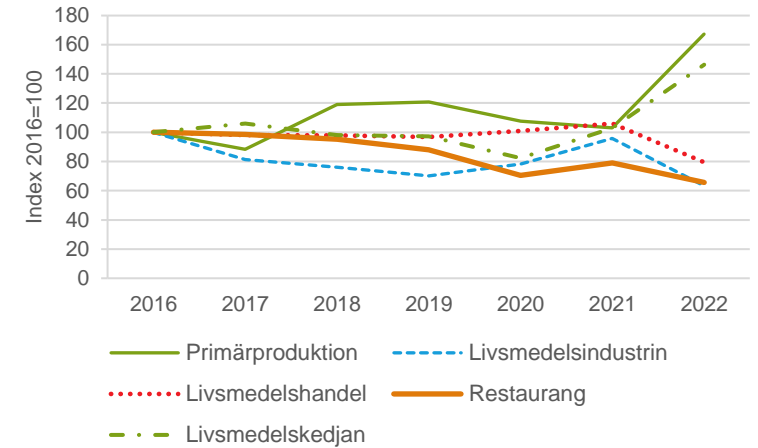
Nettomarginal

Rörelsemarginal

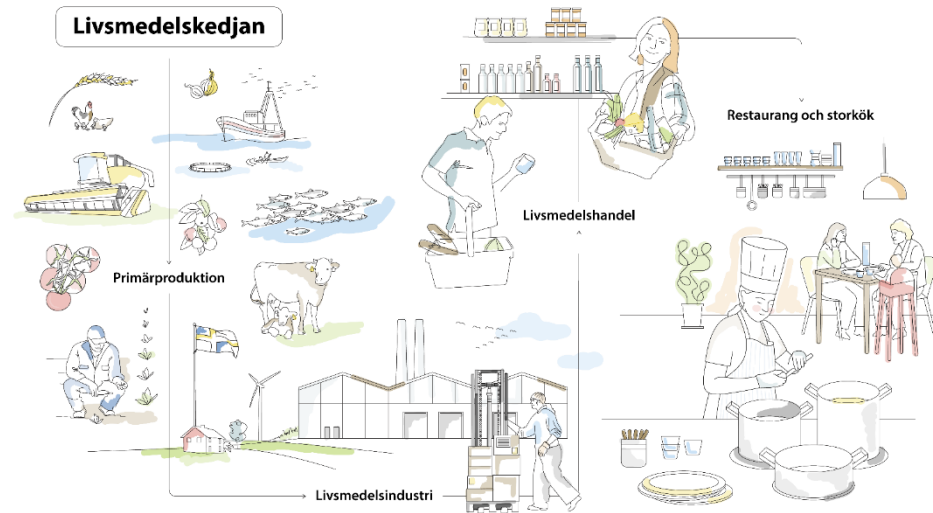
Avkastning på eget kapital

Tack!

Utvärdering och uppföljning av livsmedelsstrategin – Årsrapport 2024

Lunchseminarium: Nytt från Jordbruksverket om livsmedelsstrategin 19 april (anmälan via länken senaste 15 april)

Lägesbild Jordbruksverket

Utdrag från

Lägesrapport om marknadsläget i jordbrukssektorn den 28 mars 2024

Föredragande: Märta North Marta.North@jordbruksverket.se

Sammanfattning

Faktor	Senaste månaden	Senaste året
Världsmarknadspriser jordbruksprodukter	Svagt ner, spannmål och oljeväxter svagt upp	Ner
Världsmarknadspris för olja	Svagt upp	Ner
Svensk produktion – animalier	Griskött och ägg ner	Oförändrat
Svensk produktion vegetabilier		Ner
Svenska produktpriser – vegetabilier	Svagt ner	Ner
Svenska produktpriser animalier	Mjök upp, kött oförändrat	Ner
Svenska produktionsmedelspriser	Ner	Ner
Lönsamhet	Tillagande optimism	
Valutakurs SEK/USD	Oförändrad	Försvagats

- Vårbruket i södra Sverige har påbörjats genom att gödning spridits på de höstsådda grödorna och att vårsådd har skett. Det finns ännu inte någon information som tyder på mer omfattande utvintringsskador på de höstsådda grödorna.
- Riklig nederbörd under hösten och vintern har lett till en gynnsam grundvattensituation inför 2024 i stora delar av landet.
- LRF:s gröna index visar på ökad framtidstro bland jordbrukarna inför 2024 efter att förväntningarna nått bottenivåer under 2023. Förhoppningar om lägre kostnader för produktionsmedel är en viktig orsak till varför läget ser bättre ut än tidigare.

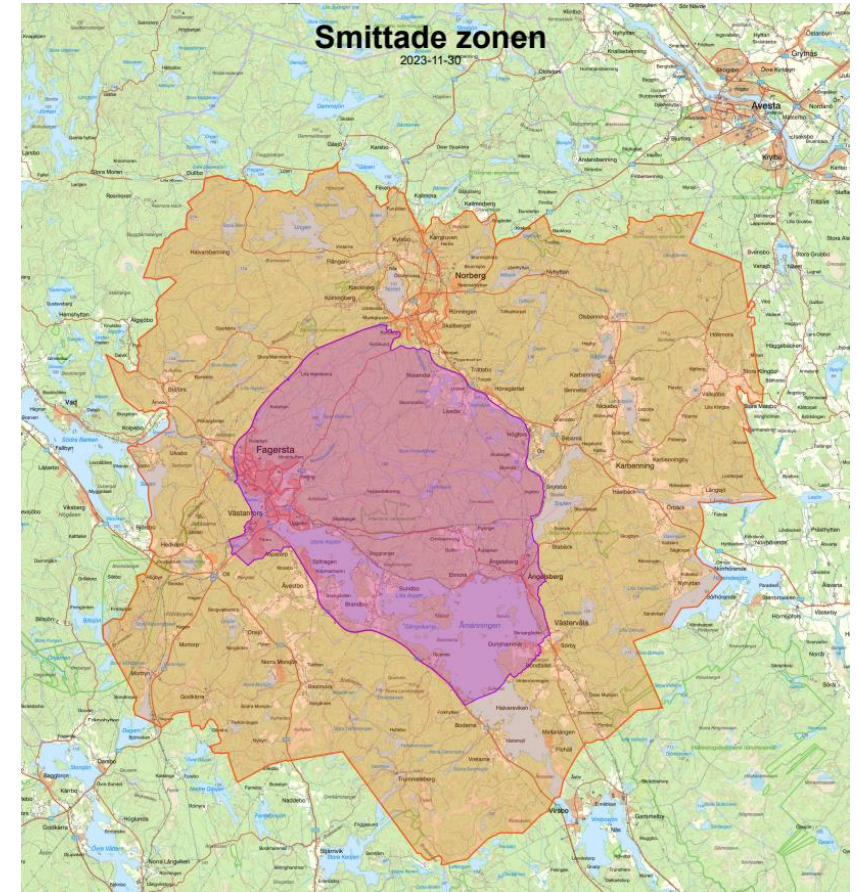
- I mars 2024 fick Sverige sitt tredje bekräftade fall av högpatogen aviär influensa detta år. Samtliga fjäderfän och övriga fåglar i den smittade besättningen är avlivade och övriga bekämpningsåtgärder enligt lagstiftningen vidtas. Endast övervakningszon på 10 km kvarstår.
- En ny riskvärdering har gjorts av SVA med anledning av ett större utbrott av en ny variant av blåtunga i Nederländerna ifjol. I Sverige följer myndigheterna smittspridningen noga, med förhoppningen att det dröjer innan smittan når hit.
- Övervakningen av blåtunga sker sedan det förra utbrottet i Sverige 2008 även med hjälp av tankmjölksprover, för att garantera fortsatt frihet från sjukdomen.

Hantering av afrikansk svinpest - nuläge

- Kärnområdet är stängslat och kontrolleras 1 gång/vecka
- Ny sökinsatser är inplanerade i maj (efter snösmältningen)

Faktaruta:

Ansökningar om undantag	472 inkomna ansökningar och totalt 365 fattade beslut.
Ansökningar om ersättning; skog, jakt, turism	56 inkomna ansökningar, 17 beslut fattade <i>2 bifall och 15 avslag</i>
Kontroller av restriktioner och undantag	13 dagars kontroll genomförda
Hittade döda vildsvin	62 påvisade, 28 ej påvisade
Smittskyddsavlivade vildsvin	0 påvisade, 87 ej påvisade
Antal undersökta vildsvin, jagade/trafikskadade i närområdet av smittad zon	0 påvisade, 90 ej påvisade

Lägesbild Livsmedelsverket: dricksvatten samt livsmedel i leden efter primärproduktionen

Ny version av lägesbilden fastställdes 26 mars 2024.

Övergripande bedömning: "Ingen påverkan" på mat- och dricksvattenförsörjningen.

Livsmedelsverkets samlade bedömning är att tillgången på mat och dricksvatten på kort, medellång och lång sikt är god. Men det finns ett antal omvärldsfaktorer som kan få påverkan på Sveriges livsmedels- och dricksvattenförsörjning på medellång och lång sikt.

Ny punkt sedan föregående version:

Bedömd risk på medellång sikt (1-12 mån) för minskad tillgång på svenska råvaror, med anledning av djursjukdomar och ogynnsamt väder för odling.

Föredragande: Johanna Jansson Johanna.Jansson@slv.se

Lägesbild energi

Aktuell lägesbild publicerad av Energimyndigheten 26 mars 2024

- Elförsörjningen i Sverige är i nuläget stabil och risken för effektbrist är låg.
- Drivmedelsförsörjningen bedöms vara oförändrad sedan föregående lägesbild men marknaden är mer stram.
- Värmeförsörjningen bedöms generellt som stabil. Dock genomförs prishöjningar i flertalet nät på grund av högre bränslepriser. Energimarknadsinspektionen ska utreda frågan.
- Gasförsörjningen är för närvarande stabil.
- Energimyndigheten uppmanar fortfarande samhällsviktiga aktörer, energianvändare och energibranschen att kontinuitetssäkra sin verksamhet samt öka sin övervakning av onormala händelser och rapportera avvikelser till ansvarig myndighet.
- Energimyndigheten uppmanar aktörer, vid försök till dataintrång och incidenter, att fortsatt rapportera till berörd myndighet och att samtliga aktörer arbetar aktivt och systematiskt med informations- och cybersäkerhet. Följ MSB:s anvisningar och rekommendationer för stärkt skydd mot cyberangrepp och råd gällande förebyggande och hantering av IT-angrepp från CERT-SE.
- Energimyndigheten uppmanar pelletskonsumenter att fortsatt verka för en god beredskap.
- EU-förordningen om förbrukningsminskning på gas kommer inte att förlängas men aktörer på marknaden uppmanas att fortsatt arbeta med frivillig förbrukningsminskning.

[Sveriges energiläge \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se)

Föredragande: Johanna Jansson Johanna.Jansson@slv.se

Övriga frågor

[2024 - Uppbyggnad av livsmedelsberedskapen 2021 - 2023 \(livsmedelsverket.se\)](#)

[En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap, SOU 2024:19 \(regeringen.se\)](#)

SKAL-konferens – ”Save-the-date” 21-22 oktober

SKAL-arbetsgrupp – Avtal. Anmäl gärna intresse att delta.

[Länk till hemsida dokumentation SKAL](#)

Föredragande: Lena Lind Lena.Lind@slv.se

Medskick till nästa möte? Skriv gärna i chatten eller maila in förslag!

Nästa möte är fredag 17 maj kl 10 – 11.30

14 juni

Om någonting inträffar som inte hör till det vanliga – kontakta oss!

Livsmedelsverket nås utanför kontorstid via TiB (tjänsteman i beredskap) tel. 018-101 502, tib@slv.se

Om ni har frågor som inte är akuta eller vill att vi kontaktar er, maila till livsmedelsforsorjning@slv.se

Tack för idag!